СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 227. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 21-го листопаду 1944. No. 227. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, November 21, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ РОЗПОЧАВ КАМПАНІЮ ЗА ШЕСТУ ВОЄННУ ПОЗИЧКУ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт розпочав кампанію за Шесту Воєнну Позичку промовою по радіо до цілого краю, взиваючи населення розкупити бонди на суму 14 біліонів доларів. Щоби виказати, як дуже гроші потрібні, президент згадав, що війна коштує нас 250 міліонів денно. Він потвердив теж свої давніші погляди, що війна не скоро закінчиться, хоч ми маємо підставу бути оптимістами і бути певними, що наша перемога є запевнена. Президент візвав також усіх громадян, щоб уміли гамувати себе, щоб навіть відмовляли собі вигод та приємностей на те, щоб дати спромогу нашим воякам дістати усе, що вони потребують.

До праці для переведення Шестої Позички зголосилося 6 міліонів добровольців. Вони будуть ходити хата від хати і пригадувати на закупно бондів.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОТИВИТЬСЯ ПІДВИШЦІ ПЛАТ.

ВАШИНҐТОН. — Два дорадники президента заявилися проти підвишки робітничих плат, а це показувалоб, що уряд не є схильний змінити своє становище в цій справі. Предсідник Воєнної Ради Праці Вилйем Г. Дейвис оприлюднив дати Бюра Робітничої Статистики і на цій підставі твердить, що кошти життя не піднеслися у воєнному часі на 44 відсоки, як це заявляють робітничі орґанізації. Директор Економічної Стабілізації Фред М. Винсон візвав до спеціяльної контролі всего громадянства, щоб спекулянти не підвищували цін продуктів.

„Ми можемо звільнити наших змагань" — сказав Винсон. — „Як довго війна запрятує наші уми, ми мусимо втримувати ціни продуктів на теперішнім ступні".

СТРАЙК ТЕЛЄФОНІСТОК У 25 МІСТАХ.

КОЛОМБУС (Огайо). — Страйк телефоністок у стейті Огайо обняв 25 міст. Тепер перекинувся уже до Йонгставн, а разом із страйкуючими операейторками покинули працю і мужчини, що втримували у ладі будинки й телефонічне приладдя. Так як тепер справи стоять, нема вигляду на поладнання страйку. Підприємство Огайо Бел Телефон Компані передало справу до Воєнної Ради Праці.

ЖИДИ ПЛЯНУЮТЬ ВИСИЛКУ ДОПОМОГИ НА УКРАЇНУ.

НЮ ЙОРК. — У готелю Пенсилвенія зібралося 600 делеґатів від 250 жидівських українських орґанізацій. Вони винесли резолюцію, щоб упродовж трьох місяців зібрати й вислати на поміч Україні харчі й убрання. Ця кампанія є частиною кампанії Рошен Вор Риліф Фонду в Америці. На конференції промовляв Раймон Дейвис, кореспондент Жидівської Телеграфічної Аґенції, який щойно вернувся з Росії.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ НАПАД ЧЕРЕЗ РАДІО.

НЮ ЙОРК. — Через радіопрограму українських большевиків виголошено у неділю зазив, щоб складати гроші на закупно вбрання й ліків для пересилки на Україну через Рошен Вор Риліф упродовж трьох місяців. Промовниця панна Іваночківна мокрим рядном накинулася на „націоналістів спід стягу конґресового комітету і Філядельфійського Допомогового Комітету" буцімто зате, що вони стримують висилку призбираних фондів на Україну черец Рошен Вор Риліф і в той спосіб спекулюють на людській нужді.

ТОРГОВЕЛЬНА ПАЛАТА ЖАДАЄ ОБМЕЖЕННЯ ЛЕНД-ЛІЗУ.

ВАШИНҐТОН. — Комітет Департаменту Чужинної Торгівлі при Торговельній Палаті Злучених Держав вийшов з домаганням, щоб негайно після війни змінити засади Ленд-Лізу і стати на шлях правильної приватної торгівлі при таких трансакціях. „Ніякий край не повинен діставати спеціяльного привилею, лише повинен діставати тільки від нас, кілки взаміну пересилає до нас" — сказано у звіті. Упродовж війни Ленд-Ліз повинен бути обмежений до висилки амуніції і воєнних матеріялів. До таких матеріялів зачисляє згаданий комітет теж і харчі.

ХОЧУТЬ ПОРОЗУМІННЯ РОБІТНИЧИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ.

ШІКАҐО. — У готелю Стівенсон розпочинається конституційна конвенція делеґатів Конґресу Промислових Орґанізацій. З цієї нагоди її предсідник Филип Морей видав зазив до підприємців, щоб у повоєнному часі довести до кооперації між робітниками і промислом. Предсідник Американської Федерації Праці В. Ґрін вийшов із заявою, що робітничі орґанізації мусять дійти до взаємного порозуміння у повоєнних часах.

український концерт і форум на Міжнародній Жіночій Виставі

НЮ ЙОРК. — Участь українських жінок з околиці Ню Йорку у Міжнародній Жіночій Виставі в днях 14—19 листопаду 1944 р. дала нагоду до маніфестаційного виступу з українським мистецтвом. „Українська Хата" на виставі у долішній салі Медисон Сквер Ґарден дала притоку радіо-промовцям представити цю хату як найкращий ексгибит. Крім предметів народнього мистецтва, вспіли ще українські жіночі орґанізації забезпечити в суботу 18. листопаду виступ в народніх строях дітей з української цілоденної школи при церкві св. Юрія в Ню Йорку зо співами й народніми танцями.

Українська Хата звертала на себе увагу не лише своїм багатством різнородних предметів українського мистецтва, але теж і красою. Панна Марія Клячко придбала багато жіночих вишиваних одягів, які публика залюбки розкуплювала. Пані Анна Бодак приковувала увагу відвідувачів штукою писання писанок. Панна Еміля Милянович і інші членкиці комітету могли бути вдоволені своєю працею при уложенню вистави за вказівками арт. Івана Кучмака.

У неділю 19. листопаду, від год. 4.30 до 6.30 ввечер відбулася справжня українська програма при здвизі народу, якого не мож було примістити в місци, призначенім для таких імпрез. Хор церкви св. Юрія в силі 85 членів, усі в барвних народніх строях, під проводом гр. Теодора Онуфрика перейшов сподівання щодо виконання своїх точок. Відспівано пісні: 1. „Коло млина ясенина" — стрілецька — Гайворонського; 2. Вязанка Гаґілок — Лукова; 3. „Максим Козак Залізняк" — ар. Кошиця; 4. „Ой рано рано" — народні колядки Ступницького; 5. „Ой сивая зазуленько" — щедрівка — Стеценка; 6. „Ой на горі женці жнуть" — ар. Кошиця.

Пані Ольга Лепкова причарувала слухачів трьома піснями, а це: „Ой поля ви поля", „Три шляхи" і „Ой казала мені мати". Фортепіяновий достріій вела знана вже із свого таланту панна Ольга Дмитрів. — Ольга Дмитрів при піяні і Марія Калакура на скрипці грали до вдатного виступу чотирьох пар танцюристок ґрупи панни Анни Яловеґа, а пані Марія Боднар-Герман полонила публику „виставою української моди", представляючи хлопців і дівчат, убраних в народні строї із усіх земель України.

Промови вчасі концерту виголосили: пані Анета Кець і панна Ева Піддубчишин по англійськи, а пані Марія Демидчук, по українськи. Стейтова директорка Юнайтед Стейтс Сервис фор Гендикепт виголосила фаховий реферат.

По концерті відбулося українське „Форум". Промовляли пані Марія Ґамбаль на тему: „Чому ми в Америці інтересуємося українською справою", П. Степан Шумейко виголосив реферат на тему: „Україна, придавлений край".

Концерт розпочав хор Американським Гимном, а на закінчення панна Марія Колеско провела публиці Український Гимн.

ШІСТЬ АРМІЙ НАСТУПАЄ НА НІМЕЧЧИНУ 450-МИЛЕВИМ ФРОНТОМ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Здовж цілого західнього фронту розгорілися завзяті бої, як шість аліянтських армій повели загальну офензиву на Німеччину на цілому фронті від Північного моря по Швайцарію. Головний удар цих армій намірений на добуття від німців їх головного майнерського й промислового округа Рурщини.

У цій новій офензиві Аліянти вже добилися безсумнівних поважних успіхів. Вони поробили поважні поступи на північ від Аахену. Вони зробили ще важніші поступи до добуття твердині Мецу; американські війська добули дальші форти цеї твердині та вдерлися вже до самого міста. Місто одначе все ще держиться. Розвіди показують, що німці оставили в ньому 3,000 вояків „народньої оборони" а решта армії покинула місто. Всі дороги з міста на схід завалені відступаючими військами. За ними летять безупинно аліянтські літаки, бючи по відступаючих бомбами й скорострілами. Упадку Мецу можна сподіватися кожної хвилі.

Далі на півночі британські й американські війська разом добули місто Ґайленкірхен, що має 20,000 мешканців. Добувши місто, ці війська не задержувалися, а пішли далі на Рен і Рурщину.

ВЕЛИКІ РЕЙДИ ПО НІМЕЦЬКИХ ВІЙСЬКАХ І ЦЕНТРАХ.

Аліянтське летунство проявило живу акцію здовж цілого західнього фронту. Воно острілювало німецькі війська й транспортові приспосіблення на цілому фронті від Аахену аж по Зарбрікен.

Інша аліянтська повітряна гармада, зложена з 1,250 літаків, вилетіла з італійських баз та вдарила по базах у південній Німеччині. Вона наробила великої шкоди в нафтових збірниках коло Відня й Лінцу та комунікаційній артерії між Будапештом і Віднем, котрі вона бомбардувала двома опадами.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ДАЛІ ОКРУЖАЄ БУДАПЕШТ.

ЛОНДОН. — Операції червоної армії, що мають на цілі окружити з усіх боків мадярську столицю Будапешт, поступають нормально вперед. Червона армія посунулася 6 миль поза перерізану нею залізницю Будапешт-Мішколє та заняла важний комунікаційний центр Ґльонґьош, 40 миль на південний схід від Будапешту, що вважається важною обороною дороги з Мадярщини до Австрії; місто лежить усего 30 миль від границі Чехословаччини.

Московські комунікати останніх днів говорять тільки про менші сутички в Польщі й Східній Пруссії. Каже один комунікат на основі вісток, переданих брацями, що німці зліквідували недавно деякі летунські відділи та попереносили цих вояків до піхоти.

БРИТІЙЦІ ПОМАГАЮТЬ ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ І ТІТОВИ ҐНАТИ НІМЦІВ З БАЛКАНУ.

ЛОНДОН. — Британці висадили в різних портах Адріятику парашутові війська й командосів, які мають переслідувати на спілку з військами маршала Тіта й Червоної Армії відступаючих з Балкану німців. Ці обєднані сили бють тепер німців у Болгарії й Альбанії, де за донесеннями Берліну, оперують також Альбанські Війська Армії Визволення, що пару днів тому заняли від німців альбанську столицю Тірану.

ДЕ ҐОЛ ОБІЦЮЄ ВИСТАВИТИ СКОРО ВЕЛИКУ АРМІЮ.

ПАРИЖ. — Ґенерал Де Ґол заявив у своїй радіовій промові, що Франція до восьмох місяців виставить велику армію, гідну великої держави. Він додав, що творення армії задержується через неможливість доставити матеріялів через французькі порти, забиті довозом матеріялів на війну.

Ґенерал привитав вступлення американських армій у Альзацію як привернення назад цеї провінції до матірнього краю, тобто Франції.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ ОСТРІЛЮЮТЬ ОСТРОВ ІВО.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Певне число американських воєнних кораблів заплило в ворожі води коло Вулканічних островів та пальбою зо своїх гармат спричинило великі пожари та експльозії в ворожих інсталяціях на острові Іво.

ПРОКЛАЛИ МІЛІТАРНУ НАФТОВУ РУРУ 2,000 МИЛЬ ДОВГУ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ В ІНДІЇ. — Американські інжиніри покінчили проведення 2,000 миль довгої нафтової рури від індійського міста Калькути, долиною Брамапутри, через Ассам, аж у Північну Бурму. Цими рурами женуть тепер нафту для військових автів і літаків на американських базах у Північній Бурмі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення мае бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати свое оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число в суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну ядреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Нова воєнна позичка

У понеділок почалася по всій Америці кампанія за нову, шесту, воєнну позичку. Має ця кампанія дати федеральному скарбови до розпорядимости суму 14 біліонів долярів. Вся вона очевидно буде зужита на ті самі цілі, на які були зужиті попередні позички, себто передусім на ведення війни проти Німеччини й Японії. За неї будуть удержувані міліони вояків і моряків, що воюють проти цих ворогів по всіх закутинах світа. За ці гроші буде закуплена для них зброя, найкраща зброя, на яку стати людську винахідчивість і промисл: кріси, скорострілі, ґранати, кулі, бомби, гармати, великани, що пливуть морем, повзуть землею або літають повітрям. За ці гроші держава буде рятувати ранених у тих боях та давати відшкодовання родинам тих, що в боях зложать найвищу жертву, на яку стати людину.

Держава наша збирається відкрити цю кампанію в урочистий спосіб, різними церемоніями; промовами урядників і громадянських діячів, виступами акторів і таке інше. Не є це одначе спосіб заманювати людей до позички, в якій вони не мають охоти брати участь. Є це тільки засіб звернути краєви в драматичний спосіб, що кампанія за шесту позичку почалася. Американців, якого роду вони не були би, не треба до позички аж заманювати. Вони самі добре знають, що ця позичка це їх діло, яке мусить бути зроблене. Вони знають, що боротьба проти Німеччини й Японії це їх боротьба, що цю війну почали проти Америки ці напасні держави і що цю війну Америка мусить довести до успішного кінця, а цей конець прийде тоді, як напасники будуть збиті на коліна так, що встати не зможуть. Америка знає добре, що це вже шеста позичка, але й це її не відстрашує, бо вона знає, що це вже друга світова війна, в яку її вороги втягнули проти її волі, і вона тепер бажає збити напасників так, аби вони вже ніколи не важилися на Америку нападати.

Знають це все дуже добре й американці іміґрантського роду, бо вони відчувають аґресію ще й особисто, бо від неї терплять їх родини, знайомі й земляки. Американська війна проти Німеччини й Японії є їх війною, бо в ній вони мають своїх мужів, синів і братів. Їх вони хочуть узброїти як найкраще, аби вони скінчили криваве діло з ворогом як найсильніше та аби вони вернулися як найскорше між нас у славі перемоги й в мирі почали споживати овочі важких трудів і жертв. З такими думками в їх умі й почуваннями в серцю не буде між американцями чужинецького роду ні одного, якого на це стати, який не посягнув би, як тільки може глибоко в свою кишеню і який не дав би нашій державі позички на завершення найважнішого діла в історії нашого краю.

Мир і конституція

В звязку з розвоєм дискусії над миром виринає в Америці питання ратифікації мирових пропозицій, а з тим питання, хто саме має мир ратифікувати. За обовязуючою тепер конституцією два політичні чинники відповідають за мир; президент Злучених Держав та сенат американського конгресу. Постановляє притому американська конституція, що мировий договір має бути ратифікований кваліфікованою більшістю двох третин. Цю постанову конституції тепер піддається критиці.

Критикується конституцію передусім за те, що вона постановляє, що мировий договір має бути потверджений двома третими сенаторів. До критики заставила людей можливість, що одна третина сенаторів, противних мировому договорови з якоїнебудь причини, моглиб запобігти потвердженню мирового договору. Отже невеличке число сенаторів могло би допустити до мирового полагодження, за яке стоїть подавляюча більшість народу.

Критикується конституцію далі зате, що вона віддає право потверджувати договори тільки сенатови. З думкою про цей бік конституції певні громадянські діячі виступили з думкою змінити американську конституцію. Проектів на зміну було кілька, а найбільше уваги звернув на себе проект конгресмена Блума, предсідника комітету для заграничних справ у палаті представників, за котрим мировий договір мав би бути потверджений звичайною більшістю обох палат конгресу. Каже проектодавець, що конституція тепер відсуває палату репрезентантів від участи в потвердженню мирового догвору, а тим самим позбавляє в тій справі слова „безпосередних представників народу".

Сенатор Джордж, визначний член сенатського комітету для заграничних справ, висказався гостро проти цеї пропозиції зміняти конституцію. Він не бачить найменшої на це причини: „Це все, на мій погляд, академічна дискусія. Ніяка міждержавна інтернаціональна мирова орґанізація або договір, що не має за собою двох третин американського народу й сенаторів, не мав би багато виглядів на успіх".

Як видно зо слів цього сенатора, він припускає, що коли дві третини сенаторів стоїть за якийсь мировий договір, то за ним стоїть теж дві третини американського народу. Що так не мусить бути доконечно, всякий знає; можливе й таке, що американський народ у своїй подавляючій більшости є за потвердження якогось мирового договору, а 17 сенаторів цього спротивиться й воля двох третин всего народу не має ніякого значіння.

Інші проекти змінити конституцію виступають проти вимоги кваліфікованої більшости сенаторів. Один такий проект вийшов від сенатора Джилета, котрий радить закинути просто вимогу кваліфікованої більшости для потвердження мирових договорів та приняти, що звичайна більшість сенаторів малаб право приняти чи відкинути мирову угоду.

Поява кількох проектів ще більше утруднює реформу конституції, бо, як відомо, до зміни конституції треба напеświęред ухвали двох третин обох палат конгресу. У сенаті, себто палаті, що тепер має право рішати про мирові договори, ледво чи найдуться потрібні дві третини голосів на відобрання прав сенатови. Навіть при найкращих умовинах для переведення такої зміни конституції треба скликати конституційну конвенцію, а потім ратифікувати проект відповідними способами, предбаченими в конституції, а на це все треба часу принаймні двох літ. Отже ухвалення поправки могло би прийти аж по речинці вирішування питання потвердження мирового договору по цій війні. Правда, остаточні постанови майбутнього мирового договору можуть прийти аж за кілька літ до потвердження сенату, але питання потвердження проекту інтернаціональної мирової орґанізації може прийти вже незадовго, бо як тільки держави рішаться, якої саме орґанізації вони хочуть.

Зрештою, сама дискусія над проектами зміни конституції може легко протягнутися на довший час та стати так горячою, що це може загрозити самим мировим пропозиціям.

З цього всего виходять для американського народу, а посередньо й для інших народів світа, цікаві політичні науки. Передусім, всім стає ясно, що ідеальних, себто безпомилкових і вічних, конституцій у світі нема. Кожна конституція, навіть найбільше захвалена, має свої недостачі. Навіть найкраща конституція може зчасом пережитися. На всяку просто конституцію приходить час певної зміни. Тимчасом зміна часто показується дуже важкою. Навіть коли найсильніші арґументи заявляються за таку зміну, народови іноколи важко її змінити, а тим більше важко змінити її начас.

Микола Чубатий.

ТЕГЕРАН ТА СОВЄТСЬКА СПІВПРАЦЯ

I.

Ще війна в Европі ні в Азії не покінчилася, ще всі Обєднані Держави потребують одна одної, щоб переможно покінчити війну з Німеччиною та Японією, а по різних сторонах земського ґльобу виходять на яв завойовницькі намагання Совєтської Росії. Посунення впливів Совєтської Росії на балканський півостров — до Болгарії та Югославії, в центрально-східну Европу — до Румунії, Угорщини та корінної Польщі, все це говорить ясною мовою, що поступ совєтської армії на захід це вже не тільки справа стратеґічного характеру завдати смертельний удар Німеччині, але теж виразна справа поширення впливів Росії на середущу Европу.

Росія нині комуністична. Тому їй легко використовувати суспільні різниці серед поодиноких кляс того чи другого громадянства та находити жмінку своїх прихильників, які опираючися на могучу совєтську поміч зі зовні ведуть внутрі краю політику по лінії вже не так комунізму як радше російського імперіялізму. Коли нині говорять про комуністичну небезпеку для Европи, та коли такі кличі виходять ще далі з кузні Ґебельса, шефа німецької пропаґанди, то нині вони вже звучать дуже слабо. А це тому, що ми нині свідками не так комуністичної експанзії Кремля, як радше російського великодержавного завойовництва.

Правовірний комунізм вже нині не є вірою правителів Кремля, але він є нині Кремлеви ще потрібний, бо тільки при помочі димної заслони комунізму може Росія посуватися так далеко в глиб Европи як ніколи перед тим. Колись царська Росія була скромніша в своїх великодержавних плянах, Вона вдоволялася тільки балканським півостровом, де жили словянські та православні народи, тому тою димною заслоною, за якою посувався російський імперіялізм, було словянофільство та православія. Царат виступав як мнимий оборонець словян та православних.

З хвилиною, коли завойовання Росії перейшли межі світа словянського та православного, коли вступили на терени римо-католицької Польщі та Чехословаччини, як теж несловянської Румунії чи Угорщини, старе словянофільство з православієм стало менш придатним. Зате комунізм став куди ліпшим, бо він є в силі змобілізувати тисячі квіслінґів серед різних народів, різних рас та вір, щоб стати навіть здебільша несвідомо, льокаями російського імперіялізму під знаменами комуністичного серпа та молота.

Російський союзник не хоче видіти союзників.

Рівночасно з тим, як Росія посувається виразно в глибину середущої Европи, а навіть зазирає комуністичним оком у західну Европу, в Францію, Еспанію та Італію, саму країну Совєтського Союзу Кремль переміняє у замкнену фортецю, в яку ніхто не сміє вглянути, що там діється. Бо от уже місяці минають, а властиво ні слиху із нашої України, зокрема із завойованої західної України. Ще все, що видістається, є дуже загальне, без конкретних фактів і виглядає на офіційні комунікати, доцільно приладжені урядом для пропаганди, головно заграницею. Совєти по всякій правдоподібности, переводять тепер уподібнення завойованої Західної України, Білоруси, та балтійських держав на свій лад; отже думають, що їм найкраще мовчати про краї, що стали жертвою нового совєтського терору та комунізації.

Що Росії нині та в найближчій майбутності небажане чуже око, видно найкраще із летунської всесвітньої конференції, скликаної Америкою до Шікаґо. Запрошено там понад пятьдесять держав світу, щоб застановитися над упорядкуванням міжнародних ліній повітряної комунікації. Росії чогось недогідно брати участь в цій конференції. Канадійська преса, зокрема винипеґська Фрі Прес мала відкрити рубець неохоти Росії брати участь в упорядкуванню міжнародних летунських ліній; каже що Совєти не бажають собі, щоби чужі летуни могли прибувати свобідно на територію Совєтського Союзу.

Совєти не мають нічого проти того, щоб от на летунський майдан, спеціяльно приладжений на Україні з гостинними та щасливими українцями та милими українськими дівчатами, прилетів один чи другий американець та розніс по світі вісти про щасливий край борщу та вареників. Та Совєти противні, щоб чужі цивільні летуни щодня могли приплівати на територію Совєтського Союзу в різні місця та видіти Совєти в будний день; видіти, як там живе народ щодня йто в різних сторонах червоної тюрми народів. Тому міжнародна конференція в Шікаґо, під проводом американського підсекретаря стану А. Берлє, радить так довго без Совєтів, одначе через сецесію Совєтів вона наділі сильно ограничена у своїх працях, бо таки без Владивостока чи сибірських летунських майданів годі уложити комунікаційні повітряні лінії для цілого світа.

Свій вихід зі шікаґовської конференції Совєти узасаднюють присутністю там „фашистівської" Швайцарії, себто країни найкращої демократії, та Портуґалії чи Еспанії. Всеж таки мало хто на світі вірить у фашизм Швайцарії чи неохоту Совєтів сидіти разом з представниками напів фашистівської Портуґалії чи Еспанії, тоді коли Совєти, як їм треба було, вміли брататися з самим демоном фашизму — Гітлером. Наділі Совєти не хотять вповні увійти в міжнародну родину народів. Остати фортецою недоступною для союзних народів для них краще, бо тут йде про проникання чужих впливів на їх територію; натомісць для них є краще зі своєї червоної фортеці завойовувати Европу комуністичним туманом того невідомого всім людям апокаліптичного царства, що носить вивіску СССР.

Річ природна, що в такій ситуації мусять великі союзники кожний про себе думати, коли через Совєти міжнародна повоєнна співпраця не може бути наладнана. Британський Камонвелт продумує летунську комунікацію через всі пять континентів, щоб получити метрополію найновішим середником комунікації зі своїми домініями, розкиненими по земнім ґльобі. Так само Америка буде приневолена мабуть з тими народами, що хотять співпрацювати, накреслити плян світової комунікації новим середником транспортації, що має відіграти в наближенню людства таку велику ролю, та нести людям свободу, а не поневолення, як висловився американський предсідник, підсекретар стану, А. Берлє.

Та поширювання совєтських впливів охоплює не тільки Европу, Совєти розпочали свою політичну офензиву також на терені Азії. І то в першу чергу в Китаю та в Персії, себто в Ірані в цій країні, що відграє в Азії ролю, подібну до ролі України в Европі. Пляни Совєтів в Китаю зовсім не беруть під увагу інтересів Америки, щоби зломити в першу чергу силу Японії та упорядкувати східну Азію під супремацією Китаю. Вони радше хочуть використати війну Америки з Японією на це, щоб Совєти могли усадовитися при помочі китайських комуністів в самім Китаю, щоб може вже і в недалекій майбутності виступити там як конкурент Америки.

(Продовження буде).

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трилогії „Огнем і Кровю"

82)

— Чи ти бач? Є їх там більше! — здивувався Немирич.

— Але припекло видно, раз вискочили. Поки що досить.

Лави швидко оправилися. Постріллючи на бігу, чвалом пустилися до села. Піші сотні чернигівців відкрили по них огонь з близької відстані. Їздці падали, та місце впавших займали інші. Вийшла ще лава довжиною до шляху на Вільку. Ворожа артилерія гатила без перерви. Перша лава прочвалала трохи не врівень з засідкою. Піші чернигівці відкрили обстріл залігши „валетом".[30а] Дальші ворожі лави гналися на віддалі двох соток сяжнів. Виждавши ще хвилю-другу наказав Паволоцький сотні Ридзевського зостатись з коноводами спішених сотень у резерві. Першим трьом сотням дав сигнал сідати.

З криком „ура" вирвалися гусарські ескадрони зза суґірка, наче зпід землі зявилися. В перший мент мадяри очманіли, стали стримувати біг коней. Не встигли оглянутися, а на них з списами на перевіс налітали вже гусарські лави. Виставленим вперед списам мадяри своїми палашами нічого вдіяти не могли; списи загородили доступ до їздців і до кінських полос. Блискавично гусар рукою направляв спис, а ногою надавав сили удару. Здалеку подобало на нанизування снопів селянськими вилами. Сильніші гусари з розгону вгнавши спис у тіло ворога одним рухом здіймали його з сідла й перекидали позад себе, а очманілий кінь летів далі. Інші [illegible] у [illegible]. Побитий кінь [illegible] дуба, [illegible] і впав, придавлюючи собою їздця. Мадярські [illegible] гусарів [illegible] хвилі. Налітали ескадрони німецьких драгунів і уланів.

Як оком глянути, затворилося безліч атакуючих купок. Коло кожного старшини билося душ пять-десять. Чисельно переважав ворог, йому на поміч надбігала ще одна лава. Звихалися гусари, та сили стали занадто нерівні, почали осаджувати коней. Але, вже гналася допомога.

Алібеков викликав коноводів ще в початку атаки. Посадивши спішені сотні на коні — з розгону змяв крила ворожих лав з півночи. Попри засіви у віддалі гналася сотня ніжинців, післана Дараганом з його власної ініціятиви. Ворог осів, став завертати. Кілька сильних відділів, збившися в купи, ще відбивалося. На Алібекова налетів здоровий німець. Розмахнув важким палашом й був би розчерепив голову. Та Алібеков не дарма хапнув магометанської джиґітської тактики: вмить опинився за конем. Важкий палаш рубанув по сідлі, шкоди коневи не причинивши, а Алібеков встиг рубнути ворога своєю кривою шаблею-ятаганом.

Двох здоровяків пасіло на малого князя Вачнадзе. Грузин звивався вюном, вивихав шаблею у всі боки. Не уник би смерти. Надскочив Склярук. Один повис на його списі зайойкавши, другому всадив шаблю в живіт Вачнадзе. Немирич з Хвощинським натрапили на рідші лави, прогналися крізь них і з кількома десятками гусарів насідали на ворога ззаду. Князь Караґеорґієвич втратив у бою шаблю й зчепився з німецьким старшиною за барки. Вибив його з високого коня, та впав і сам тягаром ворога потягнений. Качався з ворогом по землі, вкриваючи себе порохами і славою, аж поки ворог не піддався. Билися відважно всі — і гусари і старшини. Бився відважно й ворог. Та всеж, німецька кіннота затяжка, хахлам дорівняти не могла.

Не зовсім пощастило Паволоцькому. Знав він, що фірман мусить сидіти позаду коней і з сидження ними керувати, добре тримати в руках повіддя. В переводі на воєнну мову значить, що фірман, командант частини, залишається на догідному місці позад атакуючих і звідти керує ходом атаки, манєврує резервами, взагалі, має перед очима увесь відтинок бою. До таких люксусів він ще не звик, адютантами не послугувався, за те звик бути завжди у перших рядах свого воянцтва. Не дивно, що й тепер гнався напереді атакуючих сотень. На біду спіткнувся під ним кінь і він трохи не вилетів з сідла. Вдержався, і може вперше в житті ударив коня нагаєм. Нечуваною образою болючо діткнений гордої раси кінь закусив вудила й поніс. Прогнався за першу й другу ворожі лави. Перед третьою, пустішою, мотнувся в бік і погнався здовж, так, начеб Паволоцький переводив німецьким драґунам перегляд. Ті аж роти пороззявляли з дива, та дивуватися не було часу.

Пустилися на здогін, щоб захопити Паволоцького живцем. Зпереду загородило дорогу двох мекленбурґів. Кінь Паволоцького піднявся дуба, голова мекленбурґа опинилася між його передними ногами. Тай впав на передні ноги, драгун вилетів з сідла, та через мент мекленбурґ зірвався і кінь Паволоцького повис нередом. Зваливши другого драгуна стрілом револьвера, Паволоцький встиг перескочити на мекленбурґа. Його расовик, Шейк, ще борикався зо своїм чотирохногим ворогом. Якось викарабкавшися, пігнався за своїм господарем.

Ще одного зустрічного звалив Паволоцький стрілом. Другому вибив з рук клинок палаша, та третій драґун вибив клинок шаблі йому з рук. Підполковник кинувся у напрямку своїх, але втікати не було вже потреби.

(Дальше буде).

[30а]) Валет — фронт на оба боки, наприклад — на схід і захід.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯКСЛІД ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

Українсько-Американський Допомоговий Комітет

(Реферат, який виголосив д-р Володимир Ґалан, предсідник У. А. Д. Комітету, на зборах Комітету в Філядельфії, дня 11. листопаду 1944).

Праця Українсько-Американського Допомогового Комітету (У. А. Д. К.) була подумана в самому початку як постійна допомога людям, що є з українського роду, без огляду на їх осідок, чи їх релігійні та політичні вірування чи переконання.

Маючи це на увазі, тимчасовий уряд У. А. Д. Комітету предложив ширшій управі начерк статута, який принято одноголосно дня 20. липня 1944, на нарадах в Ню Йорку. Цей статут став основою чартеру нашої організації, заінкорпорованої в стейті Ню Джерзі, а зареєстрованої в стейті Пенсилвенії. Провідна думка чартеру це корпоративна, демократична будова нашої організації оперта на:

а) Дійсних членах-організаціях з правом голосу і вибору;

б) Спомагаючих членах одиницях.

Для ведення допомогової акції в часі війни треба ще додаткового дозволу від Президентської Воєнної Контрольної Допомогової Ради у Вашингтоні. Заки ми звернулись з аплікацією до Президентської Ради, ми старались в першу чергу перевести хоч частинну організацію наших сил, щоби здати собі справу, на чому можна опертись в нашій майбутній праці.

Тому були заклики в нашій пресі до **наших організацій** ставати дійсними членами Допомогового Комітету та до наших свідомих громадян ставати спомагаючими членами. Наша преса, а це: Свобода і Юкрейнієн Віклі, Америка, Народне Слово, Наше Життя, як і наші допомогові організації — У. Н. Союз, Провидіння, Народна Поміч — та жіноча організація Союз Українок Америки посвятили дуже багато часу, праці та місця у своїх пресових органах на поширення відомостей про У. А. Д. Комітет.

До усіх наших священиків вислано окремі листи з проханням помогти в організації на місцях. Успіх цеї кампанії: Поверх 400 членів, поміч наших допомогових організацій: У. Н. Союзу, Провидіння, Народної Помочі; тісна співпраця з такими центральними нашими орґанзаціями, як Союз Українок, а далі з українськими дієцезіями, нашим Сиротинцем та Домом Старців. Після цеї першої підготовки, ми внесли прохання до Президентської Допомогової Ради, дня 14. вересня б. р. та дізнались, що таке прохання внесла і друга наша організація з Дітройту — Український Вор Реліф. Після порозуміння з цею організацією ми відбули спільні наради у Вашингтоні, дня 20. жовтня б. р., в яких взяв участь цілий уряд Допомогового Комітету та предсідник Українського Вор Реліфу, п. Іван Панчук, а теж адв. М. Вагнер.

Перед конференцією з директором Президентської Ради п. Бруном, дня 20. жовтня б. р., Управа У. А. Д. К. відбула в год. 10. рано наради в бюрі **Міждержавного Комітету** для збігців, а в год. 12. в допомоговім відділі У. Н. Р. Р. А. Там ми одержали дуже цінні інформації щодо цього як наш комітет зможе вести допомогову акцію.

В нарадах з директором Президентської Допомогової Ради п. Бруном взяли теж участь адв. І. Панчук та двох представників Російського Вор Реліфу. Після основної дискусії та вияснення завдань і методів нашої організації, ми одержали прихильну відповідь з тим, щоби в найкоротшому часі представити повний плян праці.

Після цеї конференції уряд У. А. Д. К. відбув наради з предсідником Українськго Вор Реліфу та по виміні думок ми прийшли до заключення, що найкращою дорогою кооперації буде вступлення У. Вор Реліфу в дійсні члени У. А. Д. К. та вибрати президентський перміт під назвою:

United Ukrainian American Relief Committee.

Уряд Українського Вор Реліфу приняв цю пропозицію на зборах дня 9. листопаду б. р., як як повідомив мене телефонічно п. адв. Панчук дня 10. листопаду в год. 9-30 рано.

У. А. Д. Комітет вніс теж прохання до Американської Ради Добродійних Товариств, щоби в той спосіб мати на руках усі інформації, з усіх закутин світа, та — колиб зайшла потреба — кооперувати з другими організаціями.

З дотеперішних наших звязків, нарад і переговорів; ми дійшли до таких висновків:

1) Потреба допомоги жертвам теперішньої війни буде далеко більша як після першої світової війни, а саме допомога буде переведена на зовсім нових основах;

2) Створення У. А. Д. Комітету як постійної гуманітарної установи американських українців є конечна; а його організація мусить спиратися на **постійних** членах та спомагаючих інституціях.

3) Праця У. А. Д. Комітету буде дуже успішна, коли члени подбають, щоби а) дати цьому комітетови належну **матеріяльну і моральну поміч.**

б) Зберуть потрібне число фахових наших сил; вишлють їх негайно на потрібні державні курси та приділять їх до праці при відповідних державних установах.

До 1) При плянуванню допомогової праці нашого уряду та наших американських допомогових організацій, треба поділити цілу світову територію на дві части:

а) землі під Советським Союзом, де вся допомога ведеться тільки советським урядом.

б) землі під зарядом наших або союзних військ, де є можливість, навіть дуже широка, для праці допомогових організацій. На цій території є три фази праці, а саме:

1) **В воєнній полосі** першу поміч для населення дає сама армія — і не допускає там ніяких допомогових організацій:

2) **В запіллю** першу поміч населенню перебирає У. Н. Р. Р. А. (якщо її уряд даної країни запросить) та різні допомогові комітети;

3) **Постійним поселенням** втікачів, бездомних, виселених, займатиметься Міждержавний комітет для збігців, при співпраці різних допомогових, приватних організацій.

Реасумуючи все сказане, треба завважити, що для ведення ось такої допомоги не буде ніякої перешкоди зо сторони державних чинників.

Одинокі перешкоди, які приходиться нам стрічати, це були перешкоди власного, себто українського виробу. Їх можна побороти при спільній праці нашої преси, допомогових організацій та нашого духовенства.

Маючи на увазі цю майбутню працю уряд У. А. Д. Комітету бажає вже від сьогодня поширити уряд та ширшу управу в такій формі, яка відповідалаб бажанню наших місцевих громад та вимогам нашої організаційної праці. Зогляду на територію праця Допомогового Комітету буде поділена на такі відділи:

I. Відділ американський — з завданням нести поміч нашим добродійним установам і людям в Америці.

II. Відділ західний — з завданням нести поміч усім нашим жертвам війни та добродійним інституціям поза Советським Союзом.

III. Відділ східний — з завданням нести поміч жертвам війни та гуманітарним інституціям у Советському Союзі.

До I.) До праці в Амерڅриканському відділі покищо створено:

1) **Відділ правної помочі** (Legal Aid Division), до якого запрошено усіх наших американських адвокатів;

2) **Відділ Медичний,** до якого запрошено усіх наших лікарів (Medical Division).

3) **Відділ Червоного Хреста** (Red Cross Division).

4) **Відділ жовнірський** (Service men Division).

5) **Відділ Допомоги** (Welfare Division), до якого запрошено усіх працівників на соціяльнім полі (Social workers).

6) **Відділ звязку** (Public Relation Division) з такими підвідділами: а) преси — до якого входять усі наші редактори та визначні наші журналісти;

б) Радіових годин, до якого запрошено усі наші радіові програми;

в) Артистичних вистав — куди запрошено усіх наших визначних композиторів та артистів-мистців.

Організація двох других відділів буде поступати в міру потреби.

Головна основа нашої організації буде відділ Американський, бо він дасть нам **матеріяльні засоби та потрібні фахові сили** до праці в старому краю.

Якіж наші чергові завдання? З начеркненого звіту виконаної та наміченої праці виходить ясно, що нам треба:

1) візвати ще раз усі наші церковні та світські організації, щоб вони негайно стали дійсними членами У. А. Д. Комітету, заплатили вкладку в сумі $10; вислали резолюцію та призначили свого делеґата на загальні збори;

2) Візвати увесь наш загал, щоби кожна свідома наша одиниця стала негайно спомагаючим членом У. А. Д. Ко., та заплатила членську вкладку в сумі $5;

3) Закликати усі наші фахові сили зокрема наших священиків, лікарів, норсок, соціяльних робітників, адвокатів та інших, щоби вони не тільки стали спомагаючими членами, але посвятили певну частину свого часу на працю в У. А. Д. К.;

4) Перевести загальну коляду на ціли У. А. Д. К.

5) Перевести загальну тримісячну збірку по усіх наших громадах в місяці лютім, березні та квітні 1935 р.

З поширенням праці виринає потреба постійної канцелярії. Дотепер усю канцелярійну працю вели даром самі урядники та п-на Леся Кінаш, за що належиться їм щира одяка. Теж треба дати публичне признання тов. Укр. Амер. Горожан, яке відступило нам безплатно льокаль.

Перед нами відкривається таке широке поле для позитивної праці, що уряд не має навіть часу відповідати на різні нераз і провокаторські, виступи деяких осібняків. Вислід праці У. А. Д. К. для добра нашого народу — буде найкращою відповіддю.

У. А. Д. Комітет побудований на глибокій християнській етиці — помочі ближньому.

Хто вірить в цей закон, той повинен стати членом У. А. Д. К., бо тільки спільними силами цілого американсько-українського загалу зможемо дійсно принести поміч нашим гуманітарним установам в Америці та прийти з братською допомогою „обсмаленій" землі та українським жертвам війни.

Людина, що має:

— сильні пристрасти, може багато осягнути;

— сильне переконання, потребує багато поблажливости від других;

— сильні нахили, потребує більшої гальми;

— сильну віру в Бога, має погідне життя перед собою;

— сильну віру в свою справу, рідко буває, щоб з нею легко можна було жити.

(З англійського).

Lt. Nicholas M. Manorek

Joseph Edward Taranski

Володимир Обуховський

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ З ПАНАХИДОЮ

за трьох покійних вояків: ЙОСИФА ТАРАНСЬКОГО, МИКОЛУ МАНОРИКА і ВОЛОДИМИРА ОБУХОВСЬКОГО, членів Товариства ДАРАХІВЩИНА, від. 275 У. Н. Союзу в Джерзі Ситі, Н. Дж., відбудеться в Церкві св. Петра й Павла, GREENE & SUSSEX STREETS, 23. ЛИСТОПАДУ (THANKSGIVING DAY), в годині 9. рано. Просимо їхніх родичів, родини, знайомих і всіх членів відділу 275-го, вільних від заняття, прийти на це Богослуження і віддати останню прислугу Покійним Членам нашого Товариства, котрі погибли геройською смертю в обороні Америки. — В. Їм П.!

За уряд 275. відділу: **М. Обуховський,** фін. секр.
130 First Ave., New York City

РІК ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ З ПРИВОДУ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ ЗАКІНЧИТЬСЯ З ДНЕМ 30-го ГРУДНЯ 1944. Р. ТИМСАМИМ ОСТАЄТЬСЯ ВЖЕ ТІЛЬКИ 43 ДНІ ДО ЗАКІНЧЕННЯ ЦЕЇ КАМПАНІЇ. ЧИ ВАШ ВІДДІЛ СПОВНИВ УЖЕ СВІЙ ОБОВЯЗОК СУПРОТИ БАТЬКА-СОЮЗУ В ЦЬОМУ РОЦІ ЙОГО ЗОЛОТОГО ЮВИЛЕЮ? ЧИ ПРИДБАВ УЖЕ ВАШ ВІДДІЛ ДЛЯ СОЮЗУ ПРИНАЙМНІ ТЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ, ЯКЕ БУЛО ВАМ ПРИЗНАЧЕНЕ? ЯКЩО НІ, ТОДІ СПОВНІТЬ ЦЕЙ ОБОВЯЗОК ЩЕ ДО КІНЦЯ РОКУ! ДІСТАНЬТЕ ПРИЗНАЧЕНЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ ОБОВЯЗКОВО, КОНЕЧНО! НЕ ДОПУСТІТЬ ДО ТОГО, ЩОБ У СПИСІ ЮВИЛЕЙНИХ СОЮЗОВИХ ПРАЦІВНИКІВ БРАКУВАЛО ВАШОГО ВІДДІЛУ!

МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

Поверх 18 міліонів хлопців і дівчав належать сьогодня до Молодечого Відділу Американського Червоного Хреста, який перевів свою річну кампанію за членами протягом перших двох тижнів листопаду. Ця організація молоді ще ніколи не мала стільки членів. І це ще не є остаточний підрахунок. Сподіваються, що коли будуть зібрані відомости зі всіх шкіл по цілій країні, то число членів може перевищити 19 міліонів.

Впродовж минулого року ці хлопці і дівчата виробили міліони різних річей для розваги і задоволення чоловіків і жінок, які є в збройних частинах. Серед тих річей є такі, як нічні сорочки, кімнатні капці, таци, на яких подається їжа до ліжка, різні гри, столи для „пинг-понг", палиці та багато інших — поверх сто різних предметів. Вони призначені для розподілу у військових і морських шпиталях, як також для военних розвагових клюбів Червоного Хреста.

Чимало з тих річей вироблено в школах, підчас ручних робіт. Інші робилися поза школою, по суботам або підчас різних вакацій.

В додаток до того члени Молодечого Відділу Червоного Хреста виконували чимало громадської праці. Наприклад, помагали в дитячих захоронках, в шпиталях, у вербуванні жертводавців крови, в кампаніях по збірці різних фондів і тому подібне.

„ПОЛІШ ВОР РЕЛІФ".

Така організація істнує в Злучених Державах і є членом „Нешенел Вор Реліф". Ось той Польський Допомоговий Комітет істнує під зарядом Ради Американських Поляків, якій то Раді американський Нешенел Вор Реліф призначає певну суму для допомоги „полякам, розпорошеним по всьому світі", як це кажеться у відозві. На час від жовтня 1944 до жовтня 1945 року призначив Нешенел Вор Реліф Польському Допомоговому Комітетови суму $2,410,000. У звязку з тим Рада Американських Поляків видала відозву, якою взиває американських поляків щедро попирати кампанію на Нешенел Вор Реліф, підкресляючи, що польський нарід знає, що „звіздистий прапор є символом справедливости і добродійности", та що відчуває „надзвичайну вдячність супроти американського уряду за матеріяльну допомогу соткам тисяч нещасливих жертв цеї страшної війни". Рада каже, що помагає полякам у різних частинах світу, а як тільки зміняться відносини, то буде слати допомогу до Польщі. У тій справі навіть відносилися американські поляки вже до президента Рузвелта, щоб вплинув на Сталіна чи совєтський уряд, щоб не ставили перешкод такій допомозі на тих польських землях, що їх заняли совєтські війська.

Мимоходом кажучи, Українсько-Американський Допомоговий Комітет у Філядельфії старається добитись тих самих прав, що їх має „Поліш Вор Реліф", включно з тим, щоби теж діставати фонди з Нешенел Вор Реліф.

ВАХ КАЖЕ, ЩО ПРОДУЦЕНТИ ІНДИКІВ МУСЯТЬ СПОВНЯТИ ПРИКАЗ.

ВАШИНГТОН. — Военна Адміністрація Харчів видала заяву, що всі продуценти індиків мусять триматися старого приказу, який постановляє, що індиків не можна продавати доти, поки не виповниться замовлення для збройних сил. Згадана урядова установа каже, що призначені для армії на День Подяки, на Різдво і на Новий Рік індики вже вислані на всі военні фронти, але продуценти все ще повинні триматися старої постанови і доручувати індиків до Квартерместер Кор в даній районі. Це треба робити доти, поки не виповниться замовлення для армії. — ОВІ.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. К. з 173 відділу У. Н. С. — Дуже добре зробили, що нам вислали так скоро цей витинок з канадійської газети. Як бачите, то він таки того самого дня зістав використаний в Юкрейнієн Віклі. Дякуємо за труд.

Громадянин. — Буде поміщене, але трохи пождіть. Інший матеріял припізнений і жде на чергу, а він теж важний.

А. Б. Бріджпорт, Конн. — Це дуже добра думка пошанувати память Вашого Покійного мужа закупном книжок про Україну в англійській мові та переданням їх до міської бібліотеки. Це культурна пошана.

БОА. — Ми вже оголошували багато разів, що того роду дописи про ювилеї і пошани та бенкети мають місце в „Свободі" тоді, коли заразом є згадка про жертви на якісь громадські цілі. Думаємо, що це особливо важне в таких часах, як теперішні, коли треба жертвувати і жертвувати, бо потреб багато. Чим свідоміше хочемо комусь віддати пошану, тим більше треба про ці речі помятати тим, що займаються влаштованням бенкетів, чи подібних підприємств.

П. Ф., Філядельфія, Па. — Ваша заввага слушна, та часопис має замало місця. Деякі важніші новинки обговорюємо в статтях.

С. П., Милвил, Н. Дж. — В оголошеннях „Свободи" є подано, де треба зголошуватись за роботою. Це оголошують підприємці, що шукають за робітниками, а не ми. Ви шукайте за тою роботою, про яку згадуєте, в корабельних філядельфійських заводах (шипярдах). Ці роботи бувають оголошувані в філядельфійських ґазетах. Якби там не знайшли, то можливо можнаб дістати таку роботу в таких варстатах у Брукліні. Але в першу чергу розвідуйте там, де Вам ближче.

To the People of this Community

GI Joe in his Pacific foxhole—maybe he is your brother, husband, sweetheart or friend—is listening in on you today.

He knows you have a date with a Victory Volunteer, a neighbor with a War Bond order in his or her hand. The two of you may talk it over at your work bench, in your office or in your home. Will GI Joe pick up phrases like "I can't afford it," "I bought Bonds in the other drives," "I've just got to have that new dress," "See me tomorrow," "I'm tired of lending," "What, another Bond drive!" "Why do they have to have more money?" "We'll lick Japan with one hand tied behind our back"?

GI Joe counts on you to have enough sense and knowledge of the facts about the Pacific war to back him up in his foxhole. Any way you look at it, your answer to the Victory Volunteer will be the most important words you have spoken since Pearl Harbor. The extra $100 War Bond you buy today is a War Bond with the most power. It gives GI Joe the support he must have at the time when he needs it most. It tells Tokyo you're in the fight to the finish.

THE EDITOR.

Українсько-Американський Допомоговий Комітет.

Всі запити слати на адресу:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШИКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 26. листопаду, в годині 12. вполудне, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів і члениць конечно прийти на збори, бо маємо багато справ до полагодження. Довгуючих членів більше не буду просити; як не прийдуть на збори і довгу не вирівнають, то усіх суспендую, згідно зо статутом. Прошу членів, хто має дітей, або кревних чи знайомих, що хочуть стати членами У. Н. С., хай повідомить мене, я ядуже радо обслужу і половину нагороди за нового члена дам тому, хто дасть кандидата в члени У. Н. Союзу. — В. Любас, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр., 1018 N. Trumbull Ave., Chicago 51, Ill.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

Дня 26. жовтня 1944 р. помер у 58 році життя

ПЕТРО ГОЛОВІД,

довголітний член 77. відділу У. Н. Союзу в Йорквіл, О.

Покійний був секретарем кілька літ і три рази делегатом на конвенції У. Н. Союзу.

Покійний походив зо села Торки, пов. Перемишль, Зах. Україна. До У. Н. Союзу вступив 1913 р. Оставив у смутку жену Анну і четверо дітей: Катерину, Івана, Стефана й Марію. Іван і Стефан служать в збройних силах Америки.

Похорон відбувся в неділю, 29. жовтня 1944 р. — В. Й. П.!

М. Зарічний, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

ПОХОРОННИЙ СПОМИН І ПОДЯКА.

Я, Анастазія Бих, вдова по покійнім мужу Леонтію, щиро дякую всім тим людям, котрі відвідували Покійного у шпиталі в найтяжчих хвилях і потішали Його в днях терпіння. Особливо дякую родині Чернявських. Для Вас, мої дорогі приятелі, я не маю слів, якимиб Вам подякувати за Ваші всі услуги. Дякую також усім з Товариства ім. Грушевського: панам Слівінському, Наконечному і Ницакови. Дякую Н. Митцак, яка приїхала аж з Ню Йорку відвідати Покійного у шпиталю. Дякую Тов. Січ, відділ 59 У. Н. Союзу, його членам і урядникам; предсідникові Д. Чарнявському і секретареві Гальковичові. Продовжуйте ту добру народну роботу, яку з Вами вів і Покійний як касієр. Дякую і комітетові Народного Дому, всім кумам і знайомим за цвіти. Громадянам Зеленінка, Гладун і Явдошин з Нюарку. Братови Стефанови і братовій. Подяка вам усім, а Покійному хай земля буде легкою.

Вдова АНАСТАЗІЯ БИХ.

Дня 31. жовтня 1944 р. померла в 26. році життя

МАРІЯ ГРИЦКОВЯН,

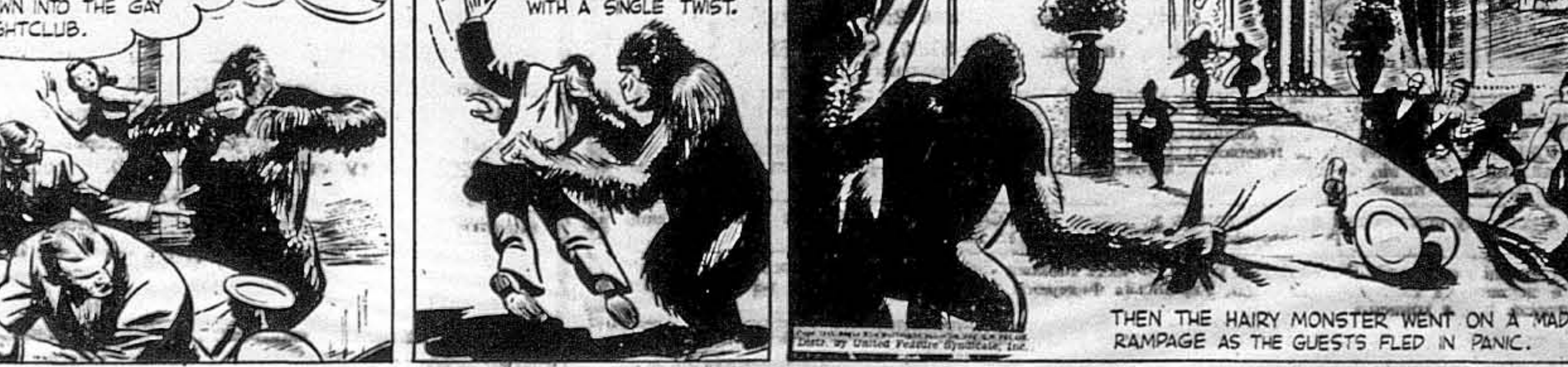
замужна Веприк,

членкиня від. 304 У. Н. Союзу в Бофало, Н. Й.

Покійна полишила чоловіка при Амер. Армії, в краю батька і маму, брата і дві сестри і родину в Бофало, Н. Й. — В. Й. П.!

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ТАРЗАН, ч. 1077. Горилева пімста.

Люди охнули, жінки крикнули, як великий горильопустився на долівку нічного клюбу.

Тайго схопив Ферета та одним скрутом зломав йому хребет.

Потім волохата потвора кинулася вперед, як публика клюбу втікала в поляці.